

Lieta Nr. 16870000220

K75-0089-21

LĒMUMS

Rīgā 2021. gada 6. augustā

Ekonomisko lietu tiesa,
tiesnesis Aivars Latkovskis,
 piedaloties procesa virzītājam Aivim Skrupskim, prokurorei [redacted] ar mantu saistītās personas [redacted] pārstāvim zvērinātai advokātei [redacted] un pārstāvim [redacted],
 slēgtā tiesas sēdē izskatīja procesu par noziedzīgi iegūtu mantu.

Aprakstošā daļa

[1] Pamatojoties uz Finanšu izlūkošanas dienesta (turpmāk – FID) 2020. gada 27. janvāra ziņojumu, 2020. gada 7. februārī uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 195. panta trešās daļas, 320. panta trešās daļas un 323. panta otrās daļas par to, ka Uzbekistānas pilsonis [redacted] būdams uzņēmuma [redacted] (reģ. Nr. [redacted], Seišelu Salas), [redacted] (reģ. Nr. [redacted], Lielbritānija) un [redacted] (reģ. Nr. [redacted], Lielbritānija) patiesā labuma guvējs, izmantojot *akciju sabiedrības* “[redacted]” un likvidējamās [redacted] kontus, no 2013. gada 3. decembra līdz 2018. gada 17. aprīlim, iespējams, ir veicis vai atbalstījis noziedzīgu līdzekļu legalizāciju, izveidojot mākslīgu finanšu darījumu shēmu, kurā izmantojot fiktīvus (čaulas) uzņēmumus, viltojot dokumentus, kā arī pārskaitot finanšu līdzekļus, legalizējis noziedzīgi iegūtus līdzekļus, kuri, iespējams, ir saistīti ar amatpersonu kukuļošanu un kukuļņemšanu Uzbekistānā.

Ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Otrās pārvaldes Pirmās nodaļas galvenā inspektora A. Skrupska (turpmāk – procesa virzītājs) 2021. gada 14. jūnija lēmumu nolemts izdalīt no kriminālprocesa Nr. [redacted] materiālus, kā arī uzsākt un nodot tiesai procesu par noziedzīgi iegūtu mantu. Lēmumā ierosināts atzīt par noziedzīgi iegūtu un konfiscēt valsts labā arestēto mantu – [redacted] piederošos finanšu līdzekļus [redacted] EUR apmērā, kas atrodas likvidējamās [redacted] iekšējās uzskaites ierakstā Nr. [redacted].

Procesa virzītāja lēmumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[1.1] Uzbekistānas un Dienvidkorejas kopuzņēmums [redacted] 2013. gada 3. decembrī noslēdza līgumu par preču noliktavas būvniecību ar [redacted], kur kopējā līguma summa bija [redacted] USD. Saistībā ar noslēgto līgumu aizdomīgā finanšu darījumu shēmā iesaistīti uzņēmumi [redacted] un [redacted]. Šo uzņēmumu reģistrācijas valstij nav saistības ar valsti, kur atvērts konts, atrodas patiesā

labuma guvējs vai tiek veikta saimnieciskā darbība. [redacted] direktors kopš 2018. gada 28. jūlija ir Panamas rezidents, kas iepriekš saistīts ar 31 citu uzņēmumu.

[redacted] īpašnieki saskaņā ar *akciju sabiedrībai* “[redacted]” sniegto informāciju bija Seišelu Salās un Belizā dzīvojušās fiziskās personas, bet patiesā labuma guvējs ir norādīts [redacted] No 2005. gada 15. marta līdz 2012. gada 1. novembrim šī uzņēmuma pilnvarotā persona bija Seišelu Salu pilsoņe, kas bija saistīta ar vismaz 338 uzņēmumiem. Kopš 2012. gada 1. novembra ir cita pilnvarotā persona - Belizas pilsoņe, kura bija saistīta ar 13 uzņēmumiem. [redacted] dibināts 2013. gada 24. jūlijā un tā īpašnieki bijuši Dominikānas un Māršalu Salu uzņēmumi, bet kā patiesā labuma guvējs ir norādīts [redacted].

[1.2] No 2018. gada 6. februāra līdz 12. februārim [redacted] kontā likvidējamajā [redacted] no [redacted], tika saņemts pārskaitījums [redacted] USD kā aizdevums saskaņā ar 2018. gada 23. janvāra aizdevuma līgumu Nr. [redacted] (turpmāk – Aizdevuma līgums). Šos līdzekļus konvertējot uz EUR kontā glabājās [redacted] EUR (arestētā manta).

[redacted] naudas līdzekļus saņēma no [redacted] [redacted] laika posmā no 2015. gada 21. oktobra līdz 2016. gada 11. novembrim; [redacted] USD laika posmā no 2016. gada 24. novembra līdz 15. decembrim; [redacted] USD saņēma 2016. gada 27. decembrī. [redacted] saņēma naudas līdzekļus [redacted] USD arī no [redacted] [redacted] laika posmā no 2017. gada 31. marta līdz 2018. gada 9. februārim.

[1.3] Kriminālprocesa ietvaros konstatēti dažādi dokumentu trūkumi un iespējamie viltojumi. Kriminālprocesa ietvaros konstatēts, ka pastāv vienlaikus trīs dažādas versijas Aizdevuma līgumam, t. sk. atšķiras aizdevuma apmērs, atšķiras parakstītāji un to paraksti, atšķiras bankas kontu numuri.

[redacted] pārstāvju paraksti dažādos dokumentos ir vizuāli atšķirīgi vai arī paraksti ir vizuāli vienādi, lai arī parakstās trīs dažādas personas.

[redacted] kredītiestādes anketā norādīja, ka konta maksimālais apgrozījums mēnesī būs līdz [redacted] EUR, tomēr faktiski darījumi bija vairāku miljonu apmērā.

[1.4] [redacted] Uzbekistānā bija iesaistīts kriminālprocesā pēc Uzbekistānas Kriminālkodeksa 189. panta trešās daļas, bet 2017. gada 17. janvārī kriminālprocess izbeigts, pamatojoties uz Uzbekistānas tiesas 2006. gada rezolūciju par amnestiju.

[2] Tiesas sēdē 2021. gada 27. jūlijā piedalījās procesa virzītājs, prokurors un ar mantu saistītās personas pārstāvji.

Procesa virzītājs īsumā uzturēja savā lēmumā minētos apsvērumus. Procesā virzītājs neapšaubā, ka pastāvēja līgums starp [redacted] un [redacted], tāpēc šis līgums sākotnēji netika pievienots lietas materiāliem, kā arī šie uzņēmumi vismaz daļēji veica arī saimniecisko darbību. Tiek apšaubīts kā un uz kāda pamata naudas līdzekļi nonāca [redacted] kontā. Par [redacted] saimniecisko darbību nav iegūti nekādi pierādījumi, ir tikai kredīta un debeta darījumi. Kriminālprocesa ietvaros vērtēja ne tikai konta izdrukā norādīto maksājuma pamatojumu, bet arī pamatojošos dokumentus, tāpēc procesa virzītāja lēmumā [redacted] saņemto naudas līdzekļu maksājumam no [redacted] ir norādīts citādāks pamatojums (“Construction agreement” 24.11.2014.) nekā konta izdrukā.

Prokurors pievienojās procesa virzītāja apsvērumiem un papildus norādīja, ka izziņas par nodokļu parādu neesamību šajā lietā neko nepierāda, kā arī nav pierādījumu versijai, ka kredītiestāde būtu ieteikusi veikt labojumus Aizdevuma līgumā.

[3] Ar mantu saistītās personas pārstāvji sniedza paskaidrojumus tiesas sēdē un iesniedza tos arī rakstveidā.

Nepastāv strīds, ka [redacted] ir uzņēmuma [redacted] un [redacted] patiesā labuma guvējs. Procesa virzītāja lēmumā nav minēta jebkāda saistība ar izskatāmo lietu attiecībā uz [redacted], un nav saprotams kādēļ šis uzņēmums vispār lēmumā pieminēts.

[redacted] kontā esošo naudas līdzekļu izcelsme ir liela apmēra projekta realizācija saskaņā ar 2013. gada 3. decembra līgumu. [redacted] pārstāvēja [redacted] visā līguma realizācijas laikā. Samaksa saistībā ar projekta realizāciju notika atbilstoši 2014. gada 7. janvāra līgumam, kur pārskaitījumus veica Nīderlandes banka, tāpēc nevar būt šaubas par naudas līdzekļu izcelsmi. Atbilstoši Uzbekistānas likumiem, lai sekmīgāk realizētu projektu, [redacted] bija reģistrēta pārstāvniecība Uzbekistānā, kas tika reģistrēta kā nodokļu maksātājs un tajā strādāja vismaz 460 darbinieki.

Procesa virzītāja lēmumā norādīta maldinoša informācija par atsevišķu maksājumu pamatojumu starp [redacted] un [redacted], vienlaikus netiek apšaubīta kopējo pārskaitījumu summa attiecīgajā laika periodā - [redacted] USD un [redacted] USD. Attiecībā uz tiešo maksājumu [redacted] USD apmērā no [redacted] skaidro, ka tas bija atsevišķs pasūtījums par specifisku produkciju, par ko pastāvēja savstarpējs līgums bez [redacted] iesaistes. Dokumentus sagatavoja [redacted] un to parakstīja bijusī direktore uz atsevišķa pilnvarojuma pamata. Pievienoti arī rēķini, transporta dokumenti un muitas deklarācijas, kas pamato šādu naudas līdzekļu izcelsmi.

Latvija šajā laika periodā (2013.-2017. gads) pozicionēja kā finanšu pakalpojumu eksportētāja un tika veicināta nerezidentu naudas līdzekļu piesaistei. Tā kā Latvijas kredītiestādes piedāvāja arī apkalpošanu krievu valodā, tad ir tikai loģiski, ka [redacted] izvēlējās atvērt kontu Latvijā.

Attiecībā uz Aizdevuma līguma atšķirīgām versijām tiek skaidrots, ka šā līguma projekts tika iesniegts kredītiestādēs. Tā kā [redacted] atradās darba komandējumos, tad līguma iesniegšana tika izdarīta attālināti un, iespējams, skenēšanas procesā bija ieviesusies tehniska kļūda, ieskenējot nepareizu lapu no cita līguma. Arī no kredītiestādēm tika saņemti ieteikumi, lai līgumus no abām pusēm paraksta [redacted]. Netiek noliegts, ka pastāv vairākas līguma versijas, tomēr pareizā redakcija ir tā, ko procesa virzītājam iesniedza zvērināta advokāte [redacted].

Aizdevuma līgums ir normāls darījums, ar ko likumīgi iegūti naudas līdzekļi tika aizdoti [redacted] turpmākai komercdarbībai. Ar mantu saistītās personas pārstāvji tiesas sēdē vairākas reizes uzsvēra, ka aizdevums ir reāllīgums, tāpēc nav būtiski, kāda summa ir norādīta līgumā, bet ir svarīgs pārskaitītās naudas summas apmērs.

Attiecībā uz Uzbekistānas kriminālprocesu tiek norādīts, ka tas tika dekriminalizēts un tika izbeigts uz amnestijas pamata, kas pieņemts jau 15 gadus atpakaļ. [redacted] nav iesaistīts kriminālprocesos un viņam nav sodāmības.

Kredītiestādes anketā norādītā informācija par mēneša apgrozījumu neko neietekmē, jo konkrētie liela apmēra maksājumi tika saskaņoti ar kredītiestādi, bet turpmāki maksājumi nenotika, jo kredītiestādes darbība tika apturēta.

Nav pamata atsaukties uz tipoloģijām un pazīmēm, jo tas ir tikai metodoloģiskais materiāls, turklāt satur diskriminācijas un rasisma pazīmes attiecībā uz tautību, pilsonību un valstisko piederību.

Atbildot uz tiesas jautājumu, skaidro, ka [redacted] ir specializējies būvniecības materiālu iepirkumos (tirdzniecībā), darbojas kā starpnieks un vienlaikus tiek izmantots kā līdzeklis peļņas daļas uzkrāšanai.

[4] Tiesa atbilstoši Kriminālprocesa likuma 629. panta sestajai daļai atzina, ka tiesas sēdē nav iespējams pieņemt lēmumu, tāpēc lēmums būs sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2021. gada 6. augustā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izskatot materiālus par noziedzīgi iegūtu mantu un uzklusot 2021. gada 27. jūlija tiesas sēdē lietas dalībnieku viedokli, atzīst, ka arestētā manta ir atzīstama par noziedzīgi iegūtu un ir konfiscējama.

[7] Tiesa atzīst, ka procesa virzītājs ir ievērojis Kriminālprocesa 626. panta pirmās daļas nosacījumus un ir pamatoti uzsācis procesu par noziedzīgi iegūtu mantu. Procesā virzītājs jau lēmumā norādīja pamatojumu, kā arī tiesas sēdes laikā papildus skaidroja, kāpēc tuvākajā laikā nodot lietu iztiesāšanai nav iespējams, t. sk. nav noskaidrota vainīgā persona. Tādējādi tiesa secina, ka krimināllietas nodošana tiesai tuvākajā laikā nav iespējama.

[8] Procesā virzītājs apgalvo, ka atbilstoši Krimināllikuma 70.¹¹ pirmajai daļai un 195. pantam ir pamats uzskatīt, ka ir notikusi noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un arestēto naudas līdzekļu izcelsme nav likumīga, bet visticamāk, noziedzīga.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmo daļu noziedzīgi iegūta manta ir manta, kas personas īpašumā vai valdījumā tieši vai netieši nonākusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā. Tas nozīmē, ka, lai mantu atzītu par noziedzīgi iegūtu, ir nepieciešams konstatēt noziedzīga nodarījuma esamību. Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 124. panta piektajai daļai pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību. Tādējādi noziedzīga nodarījuma konstatēšanai ir nepieciešams tāds pierādījumu apjoms, kas izslēdz saprātīgas šaubas par noziedzīga nodarījuma esamību.

Kriminālprocesa likuma 124. panta sestā daļa noteic, ka pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi attiecībā uz mantas noziedzīgo izcelsmi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā ir pamats uzskatīt, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme. Savukārt atbilstoši šā panta septītajai daļai, lai pierādītu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, nav nepieciešams pierādīt, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma līdzekļi iegūti.

Arī Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma 5. panta otrā daļa un 2.¹ daļa paredz, ka noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija par tādu atzīstama arī tad, ja Krimināllikumā paredzētais noziedzīgais nodarījums, kura rezultātā tieši vai netieši ir iegūti šādi līdzekļi, ticis izdarīts ārpus Latvijas Republikas teritorijas, kā arī noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija par tādu ir atzīstama neatkarīgi no tā, vai konstatēts, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma līdzekļi ir iegūti.

Līdz ar to tiesai šajā procesā ir jāpārbauda, vai pastāv apstākļi, kas ārpus saprātīgām šaubām liecina par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un par to, ka lietā aplūkotajai mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme, bet tiesai nav nepieciešams konstatēt, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma naudas līdzekļi ir iegūti.

[9] Procesā virzītājs, uzsākot kriminālprocesu, ir izdarījis pieņēmumu, ka predikatīvais noziedzīgais nodarījums varētu būt izdarīts Uzbekistānā. Tiesa vērs

uzmanību, ka nav nepieciešams konstatēt, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma līdzekļi ir iegūti, tāpēc tiesa šo procesa virzītāja apgalvojumu uztver tikai kā pieņēmumu, kas nav pierādīts ar lietas materiālos esošajiem dokumentiem. Tāpat tiesa arī nepiešķir būtisku nozīmi apstāklim, ir vai nav [redacted] krimināli sodīts Uzbekistānā.

Procesa virzītājs savā lēmumā un arī tiesa neapšaubā, ka pastāv līgums starp [redacted] un [redacted]. Netiek arī apšaubīts, ka šie uzņēmumi veic saimniecisko darbību. To apstiprina arī ar mantu saistītās personas iesniegtie dokumenti – 2013. gada 3. decembra līgums un 2014. gada 7. janvāra līgums. Netiek arī apšaubīts, ka [redacted] ir uzņēmuma [redacted] un [redacted] patiesā labuma guvējs. Līdz ar to tiesa atsevišķi nevērtēs pierādījumus, kas saistīti ar šiem faktiem. Tiesa vispārīgi piekrīt ar mantu saistītās personas, apsvērumiem, ka FID izstrādātās tipoloģijas pazīmes pašas par sevi neliecina par legalizācijas darbībām vai mantas noziedzīgo izcelsmi, tāpēc šiem apstākļiem tiesa nepiešķir pierādījumu nozīmi. Tiesas ieskatā arī kredītiestādes anketā norādītais apgrozījuma mēneša limits (2. sējuma 154. lapa) pats par sevi neliecina par mantas noziedzīgo izcelsmi, jo kredītiestāde tomēr ļāva veikt attiecīgo pārskaitījumu un nesevoja turpmāka rīcība no kredītiestādes puses saistībā ar darījumiem, kas pārsniedza mēneša limitu.

[10] Tiesa konstatē, ka [redacted] ir čaulas veidojums. Uzņēmums reģistrēts Seišelu Salās, kam nav saistības ar patiesā labuma guvēja valsti vai atrašanās vietu, kā arī uzņēmuma darbības kontrole attiecīgajā jurisdikcijā ir vāja. Netiek arī apšaubīts, ka uzņēmumam ir nominālie direktori, kas faktiski nepārzina uzņēmuma saimniecisko darbību. Tiesa vispārīgi var piekrist apgalvojumam, ka attiecīgajā laika periodā Latvijas kredītiestādes bija pretimnākošas nerezidentu kontu atvēršanai un apkalpošanai, tāpēc tikai konta atvēršanas valsts nav apstākļi, kas pats par sevi liecina par čaulas veidojumu. Tomēr pārējo apstākļu kopums liecina, ka [redacted] ir čaulas veidojums. Nav arī pierādījumu, ka [redacted] faktiski veiktu saimniecisko darbību, t. sk. [redacted] kontu izdrukās (1. sējuma 160.-222. lapa) neuzrādās maksājumi darbiniekiem. Maksājumi varētu liecināt tikai par starpniecības darbībām. Ar mantu saistītās personas pārstāvji neiesniedza pierādījumus, kas liecinātu par pretējo.

Ar mantu saistītā persona apgalvo, ka [redacted] ir specializēties būvniecības materiālu iepirkumos (tirdzniecībā), darbojas arī kā starpnieks un vienlaikus tiek izmantots kā līdzeklis peļņas daļas uzkrāšanai. Tiesa nesaskata ekonomisko pamatojumu, kāpēc naudas līdzekļi tiek uzkrāti čaulas veidojumā. Nav arī ekonomiskā pamatojuma darījumu ķēdē iesaistīt papildu starpnieku, ja šīs darbības faktiski spēj nodrošināt pats [redacted] vai citi saistītie uzņēmumi. Ņemot vērā, ka [redacted] nav darbinieku vai materiāltehniskās bāzes, tad faktiski šādas starpnieka darbības vai tirdzniecību nevarēja nodrošināt [redacted]. Turklāt atbilstoši 2014. gada 24. novembra būvniecības līgumam ar [redacted] (2. sējuma 3.-8. lapa, 50.-55. lapa) [redacted] ir pienākums nevis veikt tirdzniecību, bet veikt būvdarbus. Tomēr lietā esošie pierādījumi neliecina, ka uzņēmums nodarbotos un būtu spējīgs patstāvīgi veikt būvdarbus, proti, tiesa uzskata, ka uzņēmums faktiski neveica līgumā paredzētos darbus vai arī bija tikai kā starpnieks finanšu līdzekļu pārskaitījumam. Proti, šis uzņēmums tiek mākslīgi iesaistīts, jo tas faktiski neveic līgumos vai pasūtījumos atrunātās darbības. Tiesa pieņem, ka faktiski šīs darbības netiek veiktas vai tās izpilda citi ar [redacted] saistīti uzņēmumi.

Ņemot vērā minēto, tiesa konstatē, ka šis uzņēmums ir izveidots kā infrastruktūra apšaubāmas finanšu plūsmas veidošanai.

[11] [redacted] kontu izdrukas (1. sējuma 160.-222. lapa), kredītiestādes veiktā izpēte (1. sējuma 32. lapa) un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2020. gada 18. maija vēstulē Nr. [redacted] veiktais informācijas apkopojums (3. sējuma 37.-48. lapa) liecina, ka tiek veidota sarežģīta norēķinu struktūra, iesaistot [redacted] saistītos un citus uzņēmumus. Ir apšaubāma ticamība arī darījumiem ar tiešajiem partneriem - [redacted] un [redacted]

[11.1] Maksājumi no [redacted] uz [redacted] faktiski notiek uz 2014. gada 24. novembra līguma pamata (2. sējuma 3.-8. lapa, 50.-55. lapa). Pirmkārt, ir apšaubāms, ka [redacted] patstāvīgi varēja veikt šādus būvniecības darbus. Otrkārt, šim līgumam 2016. gada 22. decembrī ir noslēgta papildu vienošanās. Ar šo papildu vienošanos sākotnējā summa no [redacted] USD tiek palielināta uz [redacted] USD, citus nosacījumus nemainot. Turklāt no šīs papildu vienošanās pielikuma (grafika) ir redzams, ka netiek izmainīti arī būvdarbu izpildes termiņi (faktiski arī samaksas termiņi), bet tikai maksājuma summas. Būvdarbu izpildes termiņi joprojām tiek norādīti no 2014. gada 31. decembra līdz 2015. gada 30. jūnijam. Proti, papildu vienošanās tiek noslēgta par jau beigušos laika periodu, lai palielinātu maksājumus. Tiesa nesaskata loģiku slēgt vienošanos par iepriekšējo laika periodu, ja netiek mainīts (pagarināts) arī izpildes grafiks. Tiesas ieskatā tas liecina, ka darījuma puses līgumu pielāgo jau veiktajiem maksājumu apmēriem, nevis maksājumus veic atbilstoši līguma nosacījumiem. Proti, līgums ir mākslīgi izveidots, lai attaisnotu jau veiktus vai turpmākus maksājumus.

[11.2] Attiecībā uz tiešo maksājumu [redacted] USD apmērā no [redacted] [redacted] ar mantu saistītā persona skaidro, ka tas bija atsevišķs pasūtījums par specifisku produkciju, par ko pastāvēja savstarpējs līgums (2. sējuma 21.-34. lapa) bez [redacted] iesaistes. Tiesa konstatē, ka [redacted] iepriekš nebija tiešās darījuma attiecībās ar [redacted], kā arī nepastāv tieša juridiska saikne starp šiem uzņēmumiem. Ja [redacted] darbojas tikai kā starpnieks [redacted] saistītajos uzņēmumos, tad nav saprotams, kāpēc uzņēmumam [redacted], kas nodarbojas ar lielu projektu realizāciju, vajadzētu iesaistīt papildu starpnieku, nevis attiecīgo specifisko produkciju pasūtīt tieši no ražotājiem bez uzcenojuma vai izmantot līdzšinējās darījuma attiecības ar [redacted]. To, ka šis darījums ir apšaubāms pierāda arī kredītiestādes veiktā izpēte (1. sējuma 31.-32. lapa).

Darījumu no [redacted] puses parakstīja persona, kas uz to brīdi nebija direktore, jo pilnvaras beigušās 2012. gada 1. novembrī (3. sējuma 49. lapa). Ar mantu saistītā persona skaidro, ka tika izsniegts īpašs pilnvarojums, tomēr tiesa konstatē, ka līgumā ir nepārprotami norādīts, ka persona to paraksta kā direktore, nevis kā pilnvarotā persona. Turklāt šīs personas paraksts būtiski vizuāli atšķiras no citiem šīs personas parakstiem, kas ir aplūkojami lietas materiālos. To apliecina arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2021. gada 5. marta vēstulē Nr. [redacted] (3. sējuma 49.-70. lapa) veiktā vizuālā izpēte, no kuras tostarp izriet, ka direktora paraksts pēc vizuālajām pazīmēm ir vienāds ar [redacted] un citas personas parakstu citos dokumentos. Likumi neuzliek par pienākumu fiziskajai personai katru reizi parakstīties identiski, tomēr kopsakarā ar citiem pierādījumiem un faktu, ka šī persona tobrīd nebija direktore, tiesa secina, ka paraksts visticamāk ir viltots un to ir izpildījusi cita persona. Tas arī kopumā liecina, ka, visticamāk, darījums starp [redacted] un [redacted] ir mākslīgi veidots.

[11.3] Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2021. gada 5. marta vēstulē Nr. [redacted] (3. sējuma 49.-70. lapa) ir konstatētas neatbilstības un pretrunas vairākos kredītiestādēm iesniegtajos dokumentos, t. sk. 2017. gada 13. februāra līgumā starp [redacted] un [redacted]

[redacted] Neatbilstības un pretrunas ir saistītas ar parakstītājiem, to pilnvarām un parakstiem. Līdz ar to tiesa konstatē, ka dokumentos, kas pamato dažādus pārskaitījumus, ir viltojuma pazīmes. Tiesa kopsakarā ar citiem pierādījumiem izdara secinājumu, ka tiek veidota sarežģīta norēķinu struktūra, iesaistot [redacted] saistītos uzņēmumus un citus uzņēmumus, turklāt darījumu pamatošanai tiek izmantoti viltoti dokumenti vai dokumenti, kas tiek saturiski mākslīgi veidoti, lai attaisnotu veiktos pārskaitījumus.

[12] Aizdomas rada arī Aizdevuma līgums. Krimināllietas materiālos ir trīs dažādas Aizdevuma līguma versijas (1. sējuma 36.-38. lapa, 2. sējuma 47.-49. lapa un 3. sējuma 82.-85. lapa). Ar mantu saistītās personas pārstāvji skaidro, ka tā varētu būt darbinieku kļūda skenēšanas procesā. Tiesa konstatē, ka visi līgumi ir parakstīti, tāpēc nevar uzskatīt, ka tie būtu tikai projekti. Tiesa arī negūst apstiprinājumu, ka kredītiestāde būtu uzlikusi par pienākumu noslēgt Aizdevuma līgumu citā versijā. Aizdevumu līgumu versijās atšķirības ir gan vizuālajā noformējumā, gan pastāv saturiskās atšķirības visās trīs līguma lapās (piemēram, aizdevuma summa 1.1. punktā, papildu nosacījumi 3.3.-3.5. punktā, piemērojamais likums 7.1. punktā, paraksttiesīgās personas līguma beigās). Paraksti ir arī katras līguma lapas apakšā, tāpēc nav iespējams, ka uzņēmuma darbinieki būtu sajaukuši kādu atsevišķu līguma lapu. Šie apstākļi liecina, ka vienlaikus pastāv trīs dažādi oriģināleksemplāri Aizdevuma līgumam. Tas arī liecina, ka vismaz divas no šīm versijām, visticamāk, ir spēkā neesošas, proti, kredītiestādei vai tiesībsargājošām iestādēm kā pamatojošs dokuments tika iesniegts spēkā neesošs līgums. Tādējādi tiesa secina, ka Aizdevuma līgums ir viltots vai arī mākslīgi izveidots, lai pamatotu pārskaitījumu.

Nav arī saprotams [redacted] ekonomiskais pamatojums izsniegt šādu aizdevumu fiziskajai personai. Ar mantu saistītā persona apgalvo, ka tas bija aizdevums komercdarbībai. Tomēr, ja tas ir aizdevums komercdarbībai, tad nav saprotams, kāpēc šādu komercdarbību neveic pats aizdevējs vai citi [redacted] saistīti uzņēmumi, kuri ir komersanti. Tā arī nav ierasta prakse, ka aizdevums komercdarbībai tiek izsniegts bez nodrošinājuma un bez procentu maksājumiem. Aizdevuma līgumā arī nav konkretizēts, vai un kādai komercdarbībai ir paredzēts šis aizdevums. Ar mantu saistītā persona arī nenorādīja konkrētus projektus, kur būtu novirzāmi šie līdzekļi.

Aizdevuma līgumā ir konstatējami arī citi netipiski noteikumi. Piemēram, piemērojas Krievijas (vienā līguma versijā - Lielbritānijas) likumi un jurisdikcija, lai arī darījuma pusēm nav tiešas saiknes ar šo valsti. Aizdevuma līguma 1.6. punktā noteikts, ka maksājumi ir veicami EUR, lai arī aizdevuma summa tiek noteikta USD. Vienā no Aizdevuma līguma versijām 3.3. punktā ir paredzēta arī soda nauda 100 % apmērā par katru kavējuma dienu. Šāds nosacījums un soda naudas apmērs ir netipisks, īpaši ņemot vērā, ka nav paredzēti nekādi procentu maksājumi (līguma 1.8. punkts) vai nodrošinājums aizdevuma izsniegšanai. Aizdevuma līgumā tiek noteikta maksimālā aizdevuma summa, tomēr netiek konkretizēts, kurš nosaka galīgo summu. Šāda aizdevuma izsniegšanas kārtība ļauj viegli manipulēt un pielāgot jebkādu maksājumu. Tiesa vispārīgi piekrīt, ka aizdevums ir reāllīgums, tomēr tas nenozīmē, ka maksājuma veikšana pati par sevi atspēko iespējamību, ka aizdevums ir simulatīvs. Tiesas ieskatā šie visi apstākļi kopsakarā ļauj secināt, ka Aizdevuma līgums ir simulatīvs darījums, ar mērķi slēpt patieso maksājuma mērķi. Tiesa var piekrist, ka krimināltiesībās reizēm netiek juridiski korekti nodalīts fiktīvs un simulatīvs darījums civiltiesiskā izpratnē, tomēr tas neliedz tiesai konstatēt, ka Aizdevuma līgums ir mākslīgi izveidots, lai pamatotu pārskaitījumu.

Ņemot vērā minēto, tiesa netic, ka pēc savas ekonomiskās būtības tas bija aizdevums. Savukārt, ja aizdevums pēc savas būtības bija slēpta peļņas daļa, tad nav saprotams, kāpēc šī

peļņa netika izmaksāta jau no [redacted]. Turklāt [redacted] novirza aizdevumam lielu daļu no saņemtajiem līdzekļiem. Tas nozīmē, ka attiecīgie finanšu līdzekļi faktiski netiek izmantoti uzņēmuma saimnieciskajai darbībai. Ņemot vērā aizdevuma apmēru, ir apšaubāms, ka uzņēmumam šie naudas līdzekļi nebija nepieciešami, lai izpildītu savus pasūtījumus. Tas varētu liecināt, ka pašam uzņēmumam veiktie maksājumi par pasūtījuma izpildi ir mākslīgi sadārdzināti un neatspoguļo faktiskās pasūtījuma (projekta) izmaksas.

[13] Ņemot vērā minēto, tiesa piekrīt procesa virzītāja apsvērumiem, ka ir veiktas legalizācijas darbības, t. sk. izveidota mākslīga finanšu darījumu shēma, izmantojot fiktīvus (čaulas) uzņēmumus, viltojot dokumentus, simulējot šķietami legālus darījumus un pārskaitot finanšu līdzekļus. Tiesas ieskatā [redacted] un tā saistīto uzņēmumu konti ir izmantoti kā infrastruktūra, lai saskaņā ar Krimināllikuma 195. panta trešo daļu un Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma 5. panta pirmo daļu veiktu nenoskaidrota noziedzīga nodarījuma rezultātā iegūtu līdzekļu legalizāciju lielā apmērā. Tiesa atzīst, ka lietā esošie pierādījumi ārpus saprātīgām šaubām liecina par darbībām, kas veido noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas objektīvo pusi, kā arī arestētajai mantai, visticamāk, ir noziedzīga izcelsme.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 358. panta pirmo daļu, 630. panta pirmo daļu, tiesa

nolēma

atzīt arestēto mantu - [redacted] dzimis [redacted] piederošos finanšu līdzekļus [redacted] EUR apmērā, kas atrodas likvidējamās [redacted] reģ. Nr. [redacted], iekšējās uzskaites ierakstā Nr. [redacted] par noziedzīgi iegūtu mantu, konfiscēt valsts labā un iegūtos līdzekļus ieskaitīt valsts budžetā.

Lēmumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 dienu laikā no lēmuma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Ekonomisko lietu tiesā.

Tiesnesis

(paraksts)

A. Latkovskis

NORAKSTS PAREIZS

Ekonomisko lietu tiesas

tiesnesis A. Latkovskis

Noraksta parakstīšanas datums ir pievienotā droša elektroniskā paraksta un tā laika zīmoga datums.
Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.